UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jubilæum Sæculare Ecclesiæ Catholicæ Per Septendecim Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam, tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala

Per Septendecim Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam, tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala ; Ex Annalibus Ecclesiasticis collectum Pro Xenio Oblatum Academicæ Sodalitati Dominorum B. Mariæ Virginis Annunciatæ Herbipoli, Anno ...

Herbipoli, 1701

Decas X. Ab anno Christi 1490. ad 1500.

urn:nbn:de:hbz:466:1-64765

Visual Library

ſitus eſt operâ Beatricis, quæ nuptias ejus ſperabat: has tamen Hungari ob hujus ſterilitatem prohibuêre. Unde penè incidit in amentiam, & in Ænariam ſive Iſchiam Inſulam ſeceſſit, in qua liberius quereretur.

Innocentius Papa in Ectaſin ſoporiferam incidens horis 22. ſine ullo motu arteriarum immobilis fuit, ut omnes crederent eum defunctum eſſe.

Hoc anno natum eſt in Scotia monſtrum ab umbilico ad pedes unum utriuſque, ſupra duplex geminique ſenſûs, & voluntatis, ac omnium quæ duos homines arguerent. Si pungeretur infra, dolebat uterque, ſi ſupra, tantùm alteruter; Vixit annos triginta duos, magnum naturæ miraculum.

DECAS X.

Ab anno Chriſti 1490. ad 1500.

1491. GRanata Maurorum primaria urbs mille ac trecentis turribus præcincta complectens domorum ſexaginta millia à Ferdinando quinquaginta millibus armatorum obſidetur, &ad deditionem cogitur

gitur Mauris ægerrimè urbem tam ſplendidè à ſe ornatam deſerentibus.

Religio per regnum Congi à Patribus Dominicanis diſſeminatur Rege Emanuele cum filio ſuo Alphonſo baptizatis, qui non ùt Reges tantùm, ſed ùt Apoſtoli in extirpandis vitiis, & pluribus uxoribus ejiciendis collaborârunt, miſſis etiam in Luſitaniam nobilibus pueris Congianis, qui puram religionem ibidem imbiberent, & ad ſuos deferrent.

Mathiæ defuncti Regis Hungariæ vidua nubit Ladislao Regi eâ conditione, ut ſi liberi Ladislao non eſſent, regnum Hungariæ devolveretur ad Maximilianum, ejuſq; deſcendentes.

✲(1492.)✲ Ferdinandus Hiſpaniæ Rex 2. Januarii ingreditur arcem Granatæ, & nunc tandem finem habuit in Hiſpania Maurorum Dominatus poſt 780 annos ab ejus factâ primâ invaſione: Remanſerunt quidem adhuc multi, ſed abſque Rege.

Eodem tempore Judæi omnes ex Hiſpania regio mandato proſcripti, & abire compulſi, abſque tamen auro, argento, & gemmis, quorum commutatione alias merces ſecum exportare permiſſum eſt. Plerique ſcriptores referunt, familiarum centum & quinquaginta millia abiiſſe, quos

quidam computant ad octingenta capitu millia: ut non immeritò Ferdinandus pro tot & tantis rebus præclarè geſtis à Pontifice cognomento Catholici condecoratus fuerit.

Ejuſdem quoque Regis auſpiciis Chriſtophorus Columbus Ligur menſe Auguſto navigationem incepit ad novum Orbem detegendum, quem Occidentalem Indiam vocant, qui tribus navibus acceptis ſolvit à Gadibus, & Canarias prætervectus primò appulit ad Inſulas die trigeſimo navigationis, & maximam harum Inſularum vocavit Hiſpaniolam, quia ſocii & nautæ reditum importunè in Hiſpaniam flagitabant: hîc arcem ligneam erexit, in qua duo de quadraginta præſidiarios reliquit, ſecumque revehens indigenas decem cum multo auro, quod cultellis, ſpeculis, crotalis, vitroque redemerat, anno ſequenti menſe Martio in Hiſpaniam rediît, magnâ omnium admiratione & plauſu.

Carolus Franciæ, & Ferdinandus Hiſpaniæ Rex pacem ac fœdus ineunt, eâ conditione, ut Ferdinandi Comitatus Ruſcinonenſis & Cerdaniæ injuſtè detentus reſtitueretur. Contigit eodem tempore, ut ſicarius quidam Catalanus Barcinone Ferdinandum interficere attentaret, diſtricto

gla-

gladio aure jam vulneratâ, ad hoc facinus à ſomnio duntaxat impulſus, verùm exquiſitiſſimis tormentis ſubjectus, didicit non eſſe tam pretioſi capitis periculo ſomniandum: Somniârat enim, ſe Regem futurum, ſi Regem occidiſſet.

Obiît Laurentius Medices anno 44. quo meliorem, prudentiorem, & litterarum amantiorem illa ætas non tulit, dicitur fuiſſe ſui temporis phœnix ingeniorum. Illius opus fuit celeberrima Bibliotheca Florentina: ſucceſſit ei, repugnante nemine, Petrus Medices filius patri ſimillimus, annorum 21, cui frater fuit Joannes Cardinalis, poſteà Leo XI. etiam Pontificatum cohoneſtaturus.

Moritur Innocentius VIII. anno ætatis 60. Pontificatûs quinto. Reliquit ille liberos duos Franciſcum & Theodorinam ante Pontificatum ex puella Neapolitana ſuſceptos, quos ditavit magis, quàm boni Pontificis conſcientia poſtulavit. Succeſſit ei Joannes Rodericus Borgia, dictus Alexander VI. mirâ populi gratulatione, & cui parem vix unquam Roma viderat, erant enim in eo ſolertia, ſagacitas, & diligentia, mirabiles ſub initium Pontificatûs, ſingulari comitate conditæ, ſed hæc ornamenta poſtea quibuſdam maculis obſcurata ſunt.

Caſimirus III. Poloniæ Rex è vivis excedit, relinquens poſt ſe filios quatuor Ladiſlaum Hungariæ & Bohemiæ Regem Joannem Albertum, Alexandrum, & Sigiſmundum, quintus filius erat Fridericus Cardinalis ſimul & Archi-Epiſcopus Gneſnenſis, & Epiſcopus Cracovienſis. Sicque familiam genuit pluribus regnis adminiſtrandis parem.

✲(1493.)✲ Carolus VIII. Rex Franciæ, inito fœdere cum Ferdinando Hiſpaniæ Rege (à quo impedimentum timebat) Neapolitanam expeditionem ſuſcipit, ut jus ſuum vindicaret, quod in hoc regnum à ſeniore Renato acceperat. Quam expeditionem in Francia nemo ſanus probavit, iis tantùm impellentibus, qui in juvene Rege ſuis privatis emolumentis conſultum volebant.

Chriſtiani in Croatia imprudentiâ Becardini Frangipanis magnâ clade à Turcis afficiuntur.

Fridericus Imperator, cùm, enato carcinomate noxio, alterum crus ei præciſum eſſet, contractâ inſuper diarrhæâ ex nimio melonum eſu moritur Lintii anno ætatis 78. Imperii 53. In quo Imperatore omnes corporis animique dotes claruerunt: Corpus ei egregium, forma Imperatore digna

na, ſerenus & tranquillus animus, prompta memoria, religionis ardens zelus, ut vulgò ejus causâ vivere diceretur. Romanæ Sedis obſervantiſſimus à Nicolao PP. (cum quo concordata Germaniæ iniît) appellatus *Filius chariſſimus & Sacri Imperii decus.* Fundator Epiſcopatuum, unius Labaci in Carniola, duorum in Auſtria, Neoſtadii & Viennæ: erexit Ordinem S. Georgii: condidit duo cœnobia Neoſtadii, Ciſtercienſium ac Eremitarum S. Pauli, unum Græcii Ordinis S. Franciſci, ibidem ſtruxit eccleſias S. Ægidii & S. Leonardi, ædem quoque Beatiſſimæ Virginis in Buech & alias plures. Oſor fuit morionum & ſuperborum: frugalis in cibo & potu, convitiorum negligens, cùm nonnulli urgerent ad vindictam: *Minimè*, inquit, *an neſcitis, Principes quaſi ſcopum expoſitos eſſe ad has ſagittas?* In rebus denique agendis tardior fuit & non abſimilis Romano Fabio, plura perfecit cunctatione, quàm alii celeritate.

Succeſſorem habuit Maximilianum I. jam coronatum Romanorum Regem annos natum 33. & ad Imperium non tantùm ætate ſed etiam virtute & rebus geſtis idoneum, qui tametſi penè elinguis fuerit ad nonum uſque ætatis annum, qui verba truncabat, potiùs quàm edebat, adultior tamen factus

non minùs expeditè quàm ornatè loquebatur, & quidem præter vernaculam Italicam, Hiſpanicam, Gallicam, & Latinam linguam: ut creditum fuerit, Maximilianum vix ſine miraculo fuiſſe vel tam diu mutum, vel poſtea tam diſertè facundum. Statura illi regia & plena majeſtate, indoles excitata ſolers, labores impertæſa; ſanitas firma, memoria tenax, ingenium ſublime & perſpicax, judicium prope divinum, amor litterarum & earundem notitia præclara, uſurpare ſolitus de inſtitutione Principum illud Æſchyli *qui fructuoſa, non qui multa ſcit, ſapit.*

Redeunte Columbo in Hiſpaniam poſt detectas quaſdam Inſulas novi orbis, Alexander VI. Pontifex dato diplomate Ferdinando ejuſque conjugi Iſabellæ Hiſpaniæ Regibus legitimam concedit illarum Provinciarũ Occidentalium poſſeſsionem, quæ eſſent centum leucis ultra Inſulas Heſperides, ad Promontorium viride jacentes, cæteris Regi Luſitano relictis, Lineâ cogitatione deſcripta per utrumque cœli cardinem, quæ hunc limitem ſecaret. Injunctum tamen Regibus, ut Præcones Evangelii in eas Provincias mittere tenerentur.

☆(1494.)☆ Mira Perturbatio in Italia, occa-

occaſione mortis Ferdinandi Regis Neapolitani, qui hæredem reliquit Alphonſum II. filiũ, ſubditis ſuis nihilo gratiorem quàm pater ejus fuit in principio regiminis ſui facilis, deinde moderatus, in fine crudelis, & ideo odibilis omnibus.

Carolus VIII. Franciæ Rex Neapolitanum regnum occupaturus in Italiam cum exercitu ingreditur, & quâ benignè quâ coactè ubique recipitur, puſtularum autem morbo Aſtæ toto menſe ægrotans detinetur, à quo ſanatus in Franciam redire quidem cogitavit, ſed id Conſilium Ludovicus Sfortia diſcuſſit. Piſas ergo & Florentiam ubi pervenit, magnificè ſuſceptus, atque armatus (à civibus ejecto priùs Petro Mediceo, quòd is addictior eſſet Alphonſo Neapolitano) ingreſſus eſt, & inde non ſine tumultibus (quos Savonarola concionator inſignis ex Ordine S. Dominici compeſcuit) pecunias multas ad bellum accepit. Hinc Senas progreſſus, quas præſidio tenuit, inde Romam venit nemine reſiſtente, etiam Pontifice. Et hanc quoque urbem Rex armatus ſubiît ſub noctem, tot accenſis luminibus, ut ſolis radiis ingredientes cum Rege ſuo non indigerent.

Obiît hoc anno Joannes Picus Mirandula & Concordiæ Comes anno ætatis 33.

Vir excellentiſſimi & admirabilis ingenii, unus ex Chariſſimis Laurentii Medicei.

☆(1495.)☆ Carolus Franciæ Rex Romæ Alexandrum VI. in arce Angeli obſidet, ſed datis aliquot arcibus donec bellum Neapolitanum profligaretur, reconciliatur, & recipitur in æde S. Petri, ac dicitur Rex Neapolitanus, confecto diplomate, imò ùt quidam volunt, Imperator Conſtantinopolitanus. Interim Alphonſus Rex Neapolitanus ſive ſubditis diffidens, ſive voto veteri motus regno ſe abdicans, illud Ferdinando filio relinquens ſeceſſit in Siciliam, vitam monaſticam acturus. Carolus autem levi prælio hoſtibus fuſis Neapolim ingreditur nullo obſiſtente, & Ferdinando in Iſchiam ſecedente, & brevi pòſt toto regno potitur: cum parvo exercitu unâ hyeme, adeò ut Pontifex jocaretur, videri eum veniſſe in Italiam, ut cum creta tantùm hoſpitia deſignaret. Franci autem in hoc regno ita vixerunt oblectationibus & ludis dediti, & tantâ incuriâ id adminiſtrabant, ut ad id diſſipandum, & non ad poſſidendum ingreſſi viderentur. Turci verò hujus expeditionis famâ tantum timoris hauſerunt, ut viſis è Macedonia Francorum ſignis, aufugerint, & Bajazethes, omiſſis aliis bellis, de

Græ-

Græcia ſervanda cogitârit. Sed multùm ſedavit hunc metum Zemis fratris ſui mors pari dolore Chriſtianorum, quàm voluptate Turcarum.

Feliciſſimis quoque Caroli progreſſibus perculſi Itali, aliique Principes ejus gloriæ æmuli, Maximilianus Imperator, Ferdinandus Rex Hiſpaniæ, Ludovicus Sfortia Dux Mediolanenſis, Veneti favente etiam Alexandro Pontifice, quia violatum Pontificem prætexebant, fœdus ineunt, ut Caroli in Galliam reditus intercluderetur, qui junctis copiis Fornovii, ſive in *Foro-Novo* non longè à Parma ad Taurum fluvium ſe ſe ei oppoſuerunt. Carolus autem, cùm tranſitum negarent, per vim irrupit, nonniſi cum novem millibus ſuorum ita ferociter pugnavit, ut intra quadrantem horæ res confecta eſſet, victique Itali, majore tamen dedecore quàm clade, atque ſic perrupto tranſitu celeriter fugienti ſimilior, quàm victori, in Franciam rediît, parte exercitûs ſui Neapoli relictâ cum Duce Mompenſerio.

In hac Neapolitana expeditione primò in Europa innotuit infauſtus ille morbus, quem Itali Gallicum, & Galli Neapolitanum, Afri Hiſpanum vocant, certè morbus libidinoſorum: augeſcentibus enim ho-

minum peccatis auxit Deus quoque pœnas peccatorum. Sunt, qui putant eum ex orbe novo allatum eſſe: ubi ea lues plurimùm viget, ſed & facilè ſanatur. In Europa non item, ubi luxurioſi brevis temporis belluinam voluptatem, longiſſimis doloribus redimunt.

Comitiis à Maximiliano Imperatore Wormatiæ habitis, inſtituitur Camera Imperialis ex conſilio Bartholdi Archi-Epiſcopi Moguntini, viri ſapientiſſimi, quæ primò ibidem Wormatiæ ſtetit, deinde poſt aliquot annos Ratiſponam, ac deinde Spiram translata eſt.

Joannes Rex Luſitaniæ, cognomento Magnus obit ex aquâ intercute, ætatis anno 40. regni 14. Alphonſo filio ejus ex equi lapſu defuncto, ſucceſſit ei Emmanuel patruelis natus anno 26. animi, & corporis dotibus ornatiſſimus.

✠(1496.)✠ Regreſſo in Galliam Carolo Rege, & Alexandro VI. magis indiès in Galliam exacerbato, accedente inſuper Francorũ ſocordiâ, Neapolitani inito fœdere contra Carolum animati deficiunt ab eo ad Ferdinandum Alphonſi filium, & mortuo Duce Monpenſerio, quod reliquum fuerat Gallorum militum in patriam remittunt, deducente eos Albinio. Ferdinan-

dinandus autem non multò pòſt moriens, ſucceſſorem habuit Fridericum. Itaque Siciliæ regnum quàm citò a Gallis partum, tam citò iterum perditum.

Judæi pelluntur è Luſitania mandato Regis Emmanuelis. Tum enim obtinuit à Pontifice Emmanuel, ut Ordines militares præter Hoſpitalarios voto caſtitatis ſolverentur, quo facto in illis militaris ardor penitùs reſtinctus eſt, bona Equitum translata in aulicos multos, nec fortes, nec caſtos dominos invenerunt.

Æquè ac Carolus infelix in Italia fuit Maximilianus, cùm enim à Venetis & Ludovico Mediolanenſi invitatus in eam irrupiſſet, ad Florentinos compeſcendos, tam exigua geſſit, ut tantùm ſcommatis Longobardorum ſubjiciendus & irridendus veniſſe videretur.

✠(1497.)✠ Naſcitur S. Franciſcus Xaverius ſummo totius novi Orbis bono.

Franciſcus Ximenius Minorita fit Archi-Epiſcopus Toletanus non minori Eccleſiæ Catholicæ emolumento.

Americus Veſputius Florentinus auſpiciis Ferdinandi Regis Catholici partem illam novi Orbis detegit, quæ versùs Septentrionem eſt, America nomen ab eo accepit: anno ſequenti rediît in Hiſpaniam.

Hoc item anno miſſus ab Emmanuele Rege Luſitaniæ Vaſcus Gama cum 170. militibus & nautis, qui ſuperato Promontorio bonæ ſpei, legit Orientalem plagam Æthiopiæ, & repertis Inſulis Mozambico & Melindâ, in regnum quoque Malabaricum translatus eſt, cujus præcipua civitas eſt Calecutum, ubi benignè ſuſceptus à Zamorino hujus tractus Imperatore, vitatiſque Saracenorum dolis poſt biennium in Luſitaniam cum navibus ſuis & aliquot Malabaribus rediît, & ab Emmanuele benevolè pro meritis exceptus eſt, utpotè qui totius Orientis ditiſſimam regionem detexiſſet.

Joannes Albertus Poloniæ Rex magno exercitu improviſo impetu Walachiam ingreditur. Sed à Stephano Waiwoda fortiter repulſus ignominiosè ad ſua redire compellitur, Stephanus autem ſequenti anno junctis ſibi Tartarorum & Turcarum copiis Poloniam ingreſſus, eam vaſtavit, abductis plùs centum millibus captivorum cum multis gregibus & armentis.

Florentiæ magnæ turbæ concitantur, quibuſdam Petrum Medicæum exoptantibus, aliis autem cum Savonarola ſtatum popularem præferentibus Cùm ergo conſtitutâ horâ Medicæus non adeſſet, capti fau-

tores

tores ejus ultimo ſupplicio ſunt affecti; quod cùm Savonarola impedire potuiſſet, lege agi permiſit. Hinc in eum ingens commota tempeſtas, æmulis Religioſis ferociter ex pulpitis detonantibus, & Pontifice contra Savonarolam & Florentinos multiplici anathemate fulminante, & ad pœnas virum religioſum& pium repoſcente, quem tamen amor Florentinorum extradere recuſavit.

✻(1498.)✻ Turcarum 70. millia Poloniam ad diripiendum ingreſſi, tanto mox frigore obruuntur, ut illorum quadraginta millia obriguerint, & cæteri in Moldaviam progreſſi à Stephano penitus deleti fuerint.

Carolus VIII. Rex Franciæ Ambaſiæ apud Turones cùm ad ſuperliminare portæ caput alliſiſſet, repentè apoplexia tactus concidit & exſpiravit Dominicâ Palmarum annos natus 32. cùm regnâſſet annis 14. Obiît, ùt creditur, piè, morte quaſi prævisâ, cùm paulò antè conſcientiam ſuam accuratè per pœnitentiam expiâſſet: dicitur à ſuis felicior, quàm ſapientior fuiſſe, corpore deformi, quod etiam parum caſtè traductâ adoleſcentiâ turpius reddiderat, & magis effœtum, animo tamen magnifico & liberali, &, ſi cultura acceſſiſſet, ad

magna idoneo. Succeſſorem habuit Ludovicum Ducem Aurelianenſem hujus nominis XII. & *Patrem populi* dictum, & defuncto regi cognatione proximum (filius is erat Caroli, nepos Ludovici fratris Caroli, quem Dux Burgundiæ interemerat) Hic ex jure Caroli ſibi competente, Rex etiam utriuſque Siciliæ dici voluit, atque etiam Dux Mediolanenſis, quòd à Valentina originem traheret: qui & pace cum Hiſpanis & Anglis conſtitutâ, Ducatum Mediolanenſem recuperare decrevit, tanquam ſibi debitum ex aviæ ſuæ hæreditate, unde magni tumultus exorti ſunt, Italiam & Franciam concutientes.

Poſthæc idem Ludovicus Rex, repudiatâ, ex ſententiâ judicum à Summo Pontifice delegatorum, Joannâ Ludovici XI. filiâ, quam nolens in uxorem ducere coactus fuerat, Annam Britannam Caroli VIII. viduam connubio ſibi jungit, & ſimul Armoricam Britanniam Gallico Sceptro conjungit. Joanna autem, accepto à Rege Ducatu Bituricenſi, magnâ ſanctitatis famâ vitam traduxit, felicior futura in cœlis, quàm in terris.

Hieronymus Savonarola Patria Ferrarienſis, Profeſſione Dominicanus, Celeberrimus Florentiæ concionator, quòd reſum-

pto

pto concionandi munere contra Pontificis prohibitionem, temerè potiùs, quam liberè ſæpe in eundem Pontificem Alexandrum eſſet invectus (quamvis in materia luculenta, non tamen piè) ideo fulmine Apoſtolico tum is, tum Florentini feriuntur, qui cum Alexandro indigerent ad Piſas recipiendas, & aliunde à Ludovico Duce Mediolanenſi ad perdendum Hieronymum inſtigarentur, isq; in urbe jam aliquid auctoritatis perdidiſſet, ex contentione utriuſque Ordinis Dominicanorum & Minoritarum, à Magiſtratu Florentino cum duobus ſociis datus in carcerem, atrociter tortus, ac demum vivus publicè in urbis foro combuſtus eſt: vir magnus & magnæ in Eccleſia utilitatis: De cujus ſupplicii æquitate non erit facilè judicium ſuum interponere, qui conſtanter accuſatus eſt à multis, & à multis fortiter defenſus. Qui de Savonarola aliquid ſtatuet, pariter de viris magnis & potentibus ſtatuere auſus erit.

✲(1499.)✲ Ludovicus XII. à Venetis ſollicitatus miſſo in Italiam exercitu moxque ipſe adveniens, Mediolano totoque Ducatu potitur: fugiente primùm Ludovico Mauro Sfortia Duce in Germaniam, deinde Turcas in auxilium evocante adversùs Venetos. Bajazethes igitur hac occaſione

caſione uſus invadit Peloponeſum, & Neupactum Venetis eripit.

Maximilianus Imperator bellum gerit in Helvetios, quòd illi fœdus cum Auſtriis & Svevis inire nollent, & aliquoties cum iis congreſſus, ſemper infelici Marte repulſus eſt, donec pacem iniret.

Iſmaël Sophi magni Uſſumcaſſani ex filia nepos, filius verò Harduelis quem Ruſtanus Rex Perſarum necaverat, hoc anno Regnum Perſicum reſtaurat, & novam Alcorani ſectam inſtituit Turcis infenſiſſimam: & odium adverſus Turcas poſteris ſuis hæreditarium reliquit. Quo ſi bene uſi eſſent Chriſtiani, Mahometis religio ad minimum concidiſſet: Variant ſcriptores in nomine *Sophi*, alii deſumunt illud à magis ſive ſapientibus Perſarum, alii adſtruunt *Sophi* Arabicè lanam ſignificare, quâ Reges Perſarum utebantur in capite, eoque rubro; unde *Tekelles* patris Harduelis diſcipulus dictus fuit *Kaſethas*, quòd tegimine capitis rubro uteretur, quale Turca album, Tartarus viride idque ex lino, Perſarum autem Sophi ex lana geſtant.

☆(1500.)☆ Ludovicus Maurus Sfortia ex Germania cum copiis auxiliaribus revertitur in Italiam, & primò Comum, deinde Mediolanum recipit, præter arcem

à Fran.

à Francis ſervatam. Similiter expugnavit Novariam, arce à Francis ſervatâ, ſed adfuit illicò à Ludovico Rege miſſus Trimolius, & Ambaſianus cum copiis Helvetiorum, qui cum reliquo exercitu in Italia adhuc morante Novariam, qua ſe Sfortia incluſerat, obſidere & cum ſuorum aliquot effugere parantem ſub Helvetica veſte deprehenſum in Galliam duxerunt, ubi in carcere Loſpienſi decennio vitam & crimina finiît. Sed & Veneti Fratrem ejus Aſcanium Cardinalem Francis tradiderunt, qui eum turri Bituricenſi incluſerunt: cui tamen Cardinalis Ambacienſis tandem libertatem apud Regem exoravit. Sfortiæ duo filii apud Imperatorem in Germania diu exules & inopes erraverunt: rebelles autem obtentâ veniâ graviore tributo onerati ſunt.

Fuit hic annus valde periculoſus Alexandro VI. camino enim in triclinium per turbinem deturbato confractum tabulatum duos ad Pontificis pedes eliſit, & tertium graviter vulneravit, & Pontifex inter rudera caput & manus graviter ſauciatus inventus eſt. Quare ſanatus conſtitutionem Calliſti III. renovavit de ſalutatione B. M. V. per campanam in meridie ſignificandâ.

Judæus

Judæus quidam in Germania nomine Lemlem ſe Meſſiam eſſe, quem Judæi expectarent, prædicat, & magnam Judæorum multitudinem ad ſe pertractam, fraudibus ſuis illudit.

Rutheni quòd ab Alexandro Lithuaniæ Duce ad Romanam Eccleſiam cogerentur, ad Moſchorum Imperatorem ſchiſmatis ſui protectorem deficiunt.

Alvarus Capralis juſſu Emmanuelis Luſitani cum tredecim Orientalium armatis navibus expeditionem novam in Indiam ſuſcipit. Cum quo octo Franciſcani zelo animarum incenſi iter longinquum ſuſceperunt, ad Chriſti negotia cum Luſitanicis promovenda. Solvens claſſis variis agitata tempeſtatibus ad terram provecta eſt quam Luſitani, erecto Chriſti victorioſo ſigno *Sanctæ Crucis* appellaverunt, quæ poſtmodum Braſilia nominata eſt. Inde repetitâ navigatione poſt ſeptem naves abſorptas, cum ſolis ſex in Indiam appulerunt: benignè ſuſcepti inſidiis fœdus cum Regibus Cochini & Cananoris pepigerunt, & utrobique onuſtis navibus diverſis aromatis, iterumque aliquot navibus in reditu amiſſis anno ſequenti Olyſipponem ſubjerunt, magno gaudio & gloriâ Regis Emmanuelis.

Magnam quoque Lætitiam attulit hic annus Jubilæus & Biſſextilis in feſto S. Mathiæ Apoſtoli die XXIV. Februarij tertiâ ſub noctem horâ Gandavi nobili Belgarum urbe natus in lucem Carolus V. Patre Philippo Hiſpaniæ, & Belgarum Principe Auſtriæ Archi-Duce Maximiliani Imperatoris filio, & matre Joannâ Ferdinandi Hiſpanorum Regis atque Iſabellæ filiâ, qui novum Sæculum auſpicatus, novum exemplum præfuit non minus optimi quàm maximi ſimul Principis, & in quo futura ſæcula habeant, quod invideant, & vix habeant quod aſſequantur. Cujus res geſtæ copioſiſſimâ luce ſequens Sæculum, anni futuri xenium, & partem ultimam Jubilæi Sæcularis quatripartiti illuſtrabunt.

FINIS PARTIS TERTIÆ.

IN-

A

Ac

Ad

Ad

Ad

Æn

Ær

Æth

Alb

Alb

Alb

Alb

Ale

Ale

Ale

Ale

Alm

Alph

Alph

Alph

Amed